

Forskelle i statslige og kommunale tilskud til folkeskoler og frie grundskoler

Del 1 – de frie grundskoler og folkeskoler i tal

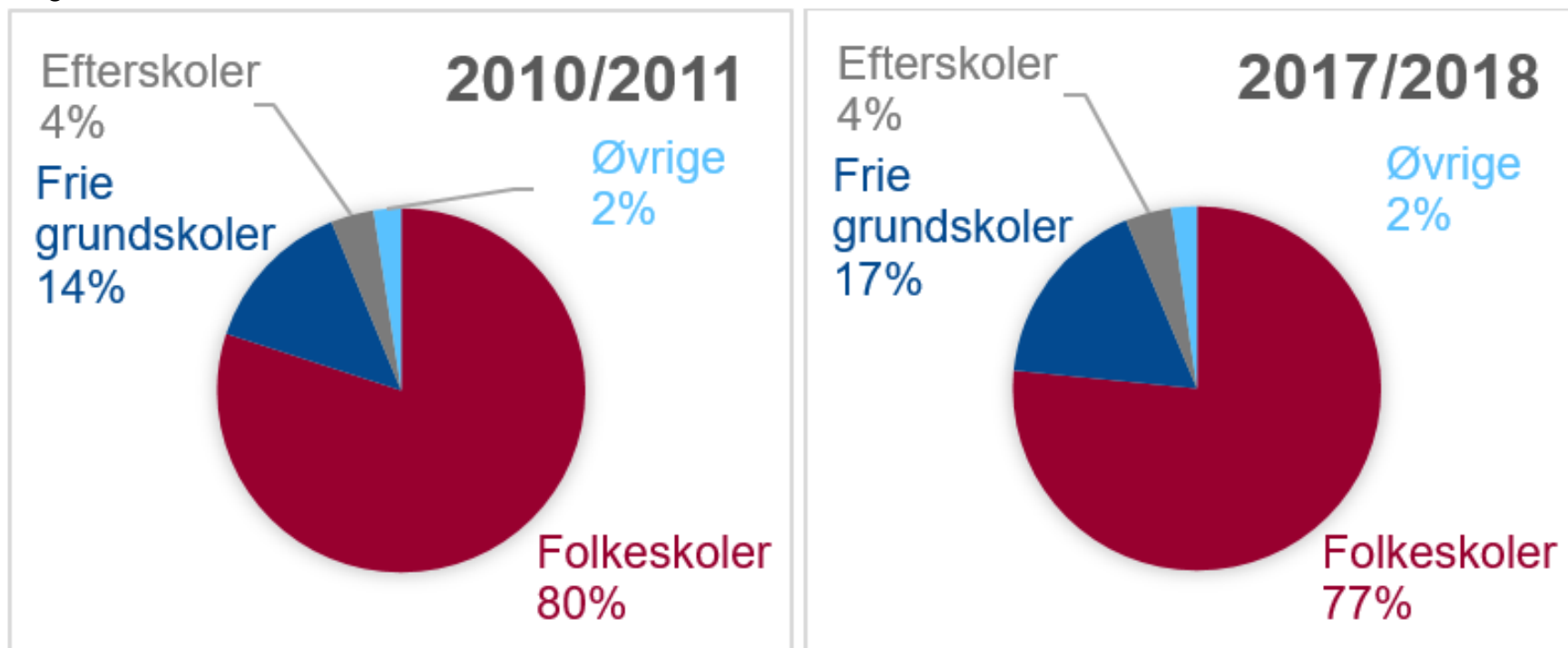
Del 2 – koblingsprocent og statslige tilskud til frie grundskoler

Del 3 – kommunernes økonomi i relation til grundskoleundervisning

Fordeling af elever efter undervisningstilbud

Antallet af frie grundskoleelever vokser i forhold til antallet af folkeskoleelever.

Figur 1.

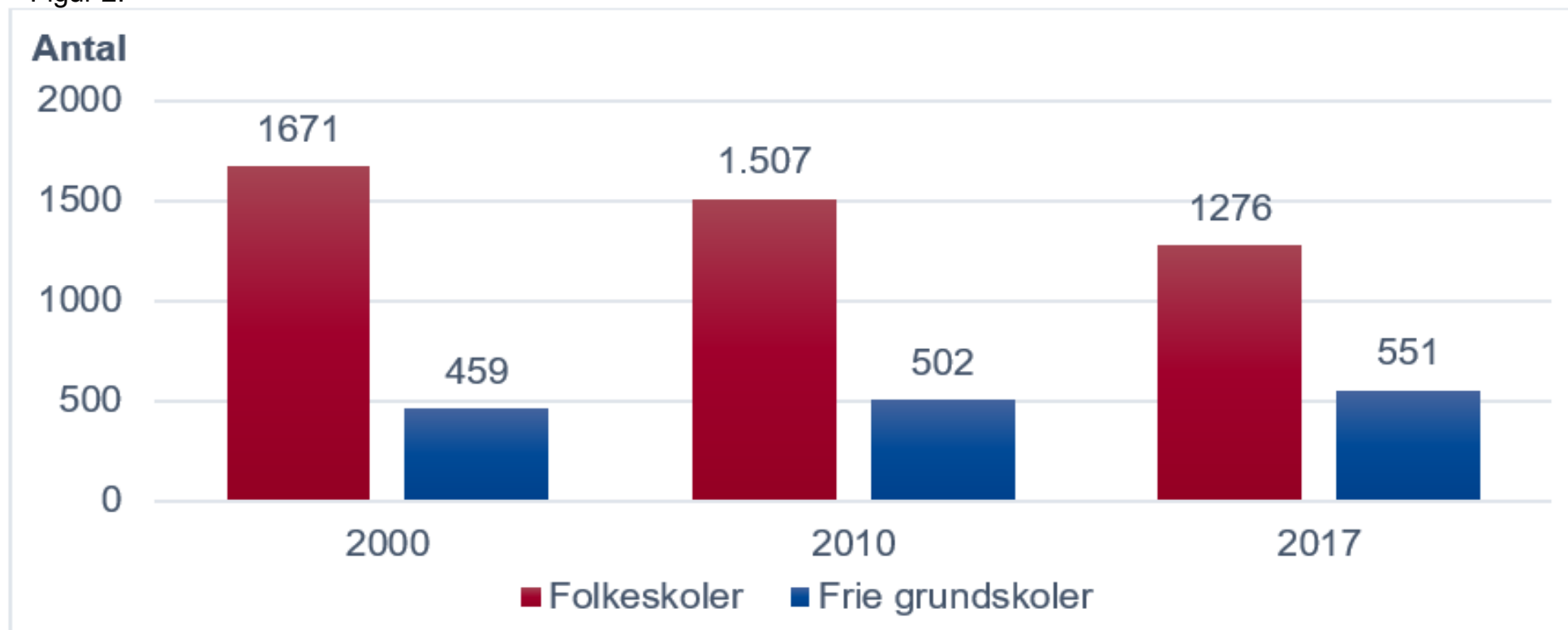
Kilde: Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik om elever i folkeskolen og frie grundskoler og egne beregninger.

Antal folkeskoler og frie grundskoler på landsplan

Antallet af folkeskoler er faldet med 31 pct. fra 2000 til 2017.

Antallet af frie grundskoler er steget med 17 pct. fra 2000 til 2017.

Figur 2.

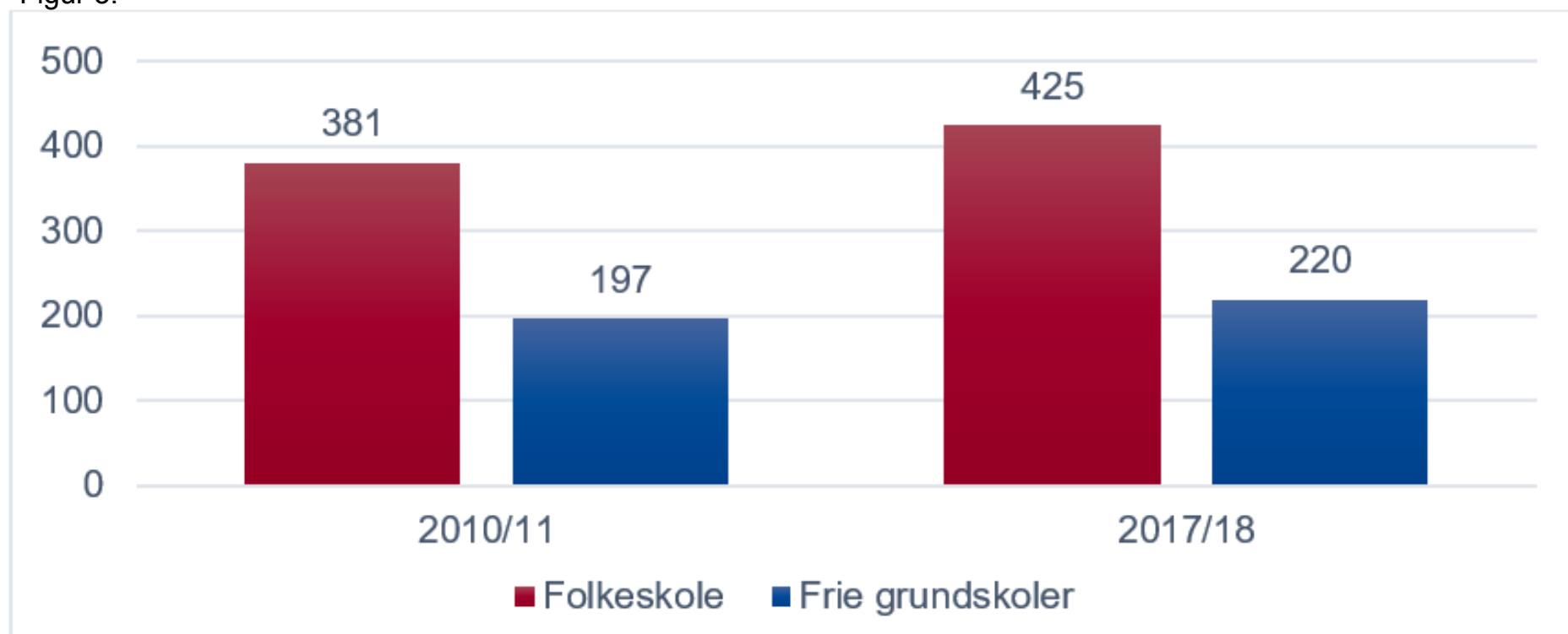
Kilde: Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik om elever i folkeskolen og frie grundskoler og egne beregninger.

Elever pr. folkeskole og pr. fri grundskole i 2010/2011 og i 2017/2018

Elevtallet stiger i både folkeskoler og i frie grundskoler.

Antallet af elever pr. skole er steget med 12 pct. i både folkeskoler og i frie grundskoler.

Figur 3.

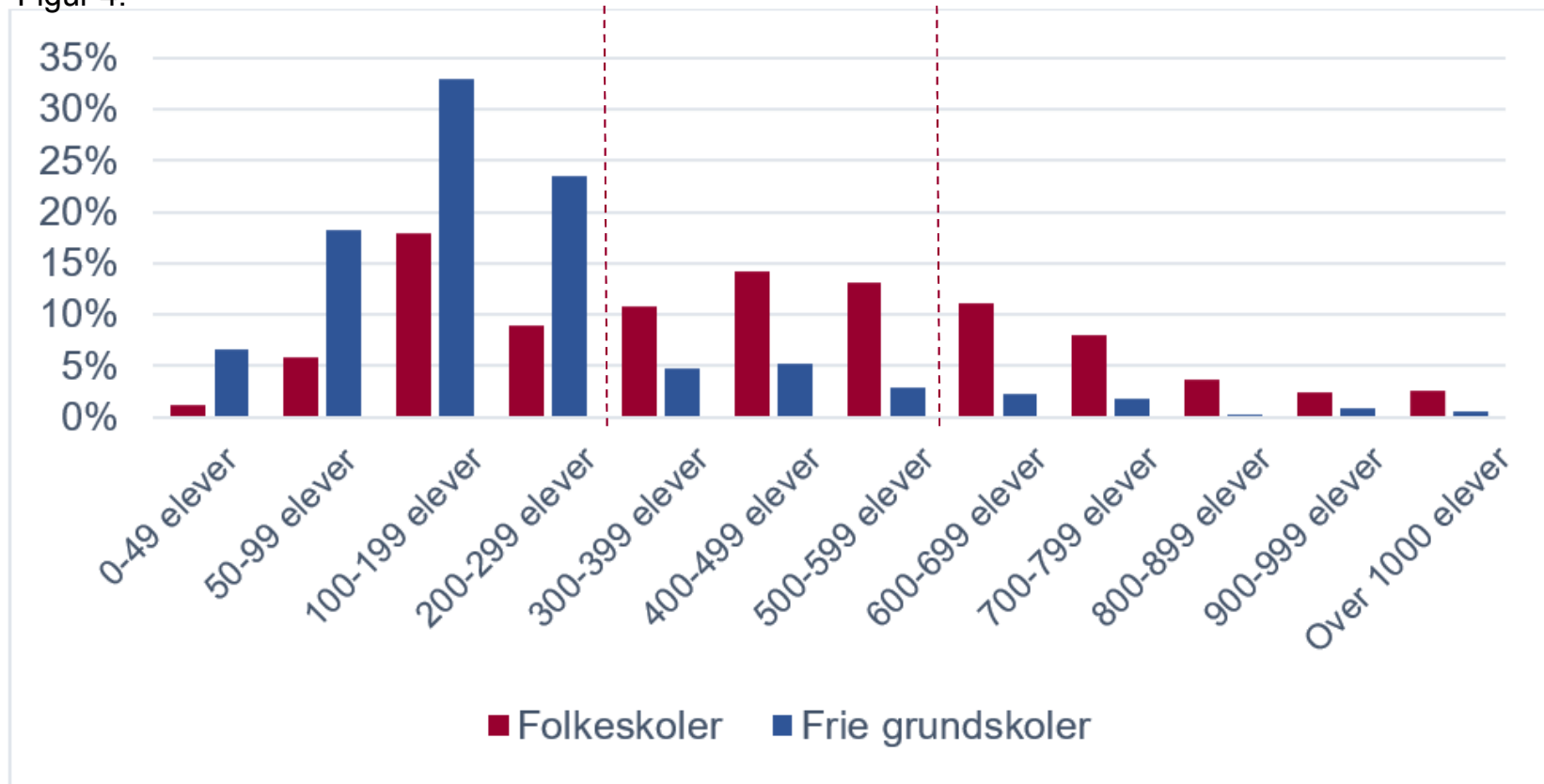

Kilde: Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik om elever i folkeskolen og frie grundskoler og egne beregninger.

Folkeskoler og frie grundskoler efter antal elever pr. skole i 2017/2018

Antallet af elever pr. skole varierer meget.

Figur 4.

0-299 elever

Frie grundskoler:

81 %

Folkeskoler: 24%

300-599 elever

Frie grundskoler:

13 %

Folkeskoler 38 %

600 og op

Frie grundskoler:

6 %

Folkeskoler 28 %

Elever i folkeskoler og frie grundskoler 2010/2011 og 2017/2018, fordelt på kommuner

Over hele landet vokser andelen af elever i frie grundskoler.

I 83 kommuner ud af 99 kommuner er andelen af folkeskoleelever faldet relativt til andelen af frie grundskoleelever.

I 14 kommuner er andelen uændret og i 2 kommuner er andelen af folkeskoleelever steget.

Folkeskoler (andel i pct.)	Frie grundskoler (andel i pct.)	2010/2011	2017/2018
100 pct.	0 pct.	7 kommuner (Allerød, Brøndby, Christiansø, Dragør, Fanø, Glostrup og Læsø).	5 kommuner (Christiansø, Dragør, Fanø, Glostrup og Læsø).
90-99 pct.	1-10 pct.	33 kommuner (Albertslund, Billund, Brønderslev, Egedal, Esbjerg, Favrskov, Greve, Halsnæs, Hedensted, Helsingør, Herlev, Hjørring, Hvidovre, Ikast-Brande, Jammerbugt, Kerteminde, Lejre, Mariagerfjord, Norddjurs, Nordfyn, Rebild, Rudersdal, Rødovre, Skive, Stevns, Struer, Thisted, Tårnby, Vallensbæk, Varde, Vejen, Vesthimmerland og Ærø).	20 kommuner (Albertslund, Allerød, Billund, Brøndby, Brønderslev, Egedal, Favrskov, Hedensted, Herlev, Hvidovre, Jammerbugt, Nordfyn, Rebild, Rudersdal, Rødovre, Skive, Struer, Tårnby, Vallensbæk og Varde).
80-89 pct.	11-20 pct.	41 kommuner (Assens, Ballerup, Faxe, Fredericia, Frederikshavn, Frederikssund, Furesø, Guldborgsund, Haderslev, Herning, Holstebro, Horsens, Høje-Taastrup, Ishøj, Kolding, Køge, Langeland, Lemvig, Lyngby-Taarbæk, Middelfart, Næstved, Odense, Odsherred, Randers, Ringkøbing-Skjern, Ringsted, Roskilde, Silkeborg, Skanderborg, Slagelse, Solrød, Sorø, Svendborg, Syddjurs, Sønderborg, Vejle, Viborg, Vordingborg, Aabenraa, Aalborg og Aarhus).	42 kommuner (Assens, Ballerup, Esbjerg, Faxe, Fredericia, Frederikshavn, Frederikssund, Furesø, Greve, Guldborgsund, Haderslev, Halsnæs, Helsingør, Herning, Holstebro, Horsens, Ikast-Brande, Ishøj, Kerteminde, Kolding, Køge, Langeland, Lejre, Lemvig, Lyngby-Taarbæk, Mariagerfjord, Norddjurs, Næstved, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skanderborg, Solrød, Sorø, Thisted, Vejen, Vejle, Vesthimmerland, Viborg, Ærø, Aabenraa, Aalborg og Aarhus).
70-79 pct.	21-30 pct.	18 kommuner (Bornholm, Fredensborg, Frederiksberg, Faaborg-Midtfyn, Gentofte, Gladsaxe, Gribskov, Hillerød, Holbæk, Hørsholm, Kalundborg, København, Lolland, Morsø, Nyborg, Odder, Samsø og Tønder).	24 kommuner (Fredensborg, Frederiksberg, Gladsaxe, Hillerød, Hjørring, Høje-Taastrup, Hørsholm, Kalundborg, København, Lolland, Middelfart, Morsø, Odder, Odense, Odsherred, Randers, Ringsted, Roskilde, Slagelse, Stevns, Svendborg, Syddjurs, Sønderborg og Vordingborg).
60-69 pct.	31-40 pct.	0 kommuner	8 kommuner (Bornholm, Faaborg-Midtfyn, Gentofte, Gribskov, Holbæk, Nyborg, Samsø og Tønder).

Forskelle i statslige og kommunale tilskud til folkeskoler og frie grundskoler

Del 1 – de frie grundskoler og folkeskoler i tal

Del 2 – koblingsprocent og statslige tilskud til frie grundskoler

Del 3 – kommunernes økonomi i relation til grundskoleundervisning

Centrale pointer om koblingsprocent og støtte til de frie grundskoler

Koblingsprocent

- Størrelsen på de statslige tilskud til de frie grundskoler afhænger af to forhold
 - 1. De kommunale udgifter pr. elev til drift af folkeskoler.
 - 2. Koblingsprocenten der fastsættes på finansloven.
- Støtten til de frie grundskoler fastsættes på finansloven som en procentandel af udgifterne til drift af folkeskoler 3 år tidligere.

Støtte til de frie grundskoler

- Aktuelt udgør koblingsprocenten 76 pct. Det resulterer i et beløb på 49.632 kr. pr. elev.
- Støtten til den enkelte frie grundskole er sammensat af en række tilskud, hvor nogle tilskud udregnes efter antallet af elever på skolen, og nogle af tilskuddene udregnes efter elevernes alder.

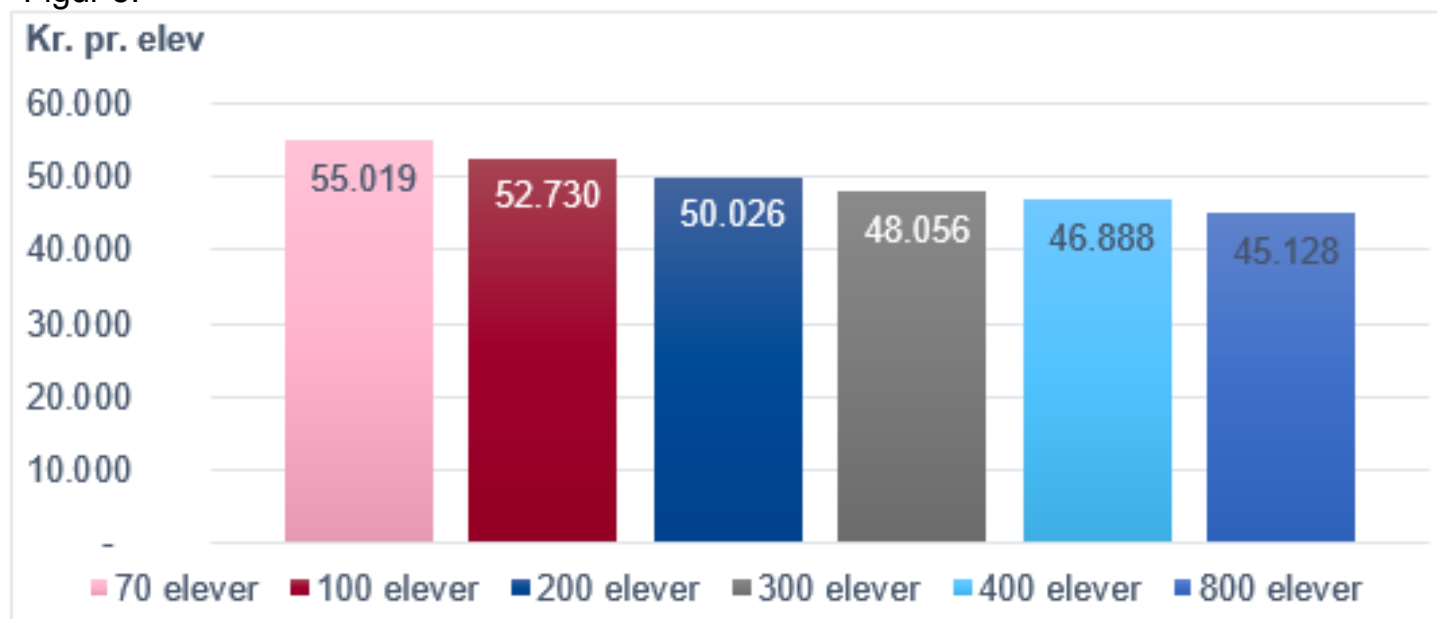
Del 2 - Koblingsprocent og statslige tilskud til frie grundskoler

Tilskud pr. elev til frie grundskoler i 2018 – illustrativt eksempel

Der er stor variation i tilskuddene til de frie grundskoler.

Det resulterer i, at små frie grundskoler modtager højere støtte pr. elev end store frie grundskoler.

Figur 5.

Koblingsprocenten i 2018 på 76 pct. svarer til et beløb på 49.632 kr. pr. elev.

Note: Det antages, at 70 pct. af eleverne er under 13 år (undervisningstaxameter, takst 1), og 30 pct. af eleverne er over 13 år, men ikke 10. klassens elever (undervisningstaxameter, takst 2). Antagelsen om, at 70 pct. af eleverne er under 13 år, mens 30 procent af eleverne er over 13 år, er ikke langt fra virkeligheden. For folkeskoleelever og frie grundskoleelever er fordelingen samlet set således, at 70 pct. af eleverne er under 13 år, og 30 pct. af eleverne er over. For folkeskoleeleverne alene er 71 pct. af eleverne under 13 år, og for de frie grundskoler alene er 65 pct. af eleverne under 13 år. Hvis vægtningen var lavet 65/35, fremfor 70/30, ville støtten til de frie grundskoler være 562 kr. højere, og hvis vægtningen var lavet 71/29 fremfor 70/30, ville støtten være 112 kr. lavere i alle søjlerne. Vægtningen har betydning, idet taxameterbeløbet er omkring 10.000 kr. højere pr. elev for elever over 13 år. Beregningerne er foretaget på baggrund af elever, der ikke omfattes af specialundervisningstilskud.

Kilde: Finanslovskonto 20.22.01 og egne beregninger.

Forskelle i statslige og kommunale tilskud til folkeskoler og frie grundskoler

Del 1 – de frie grundskoler og folkeskoler i tal

Del 2 – koblingsprocent og statslige tilskud til frie grundskoler

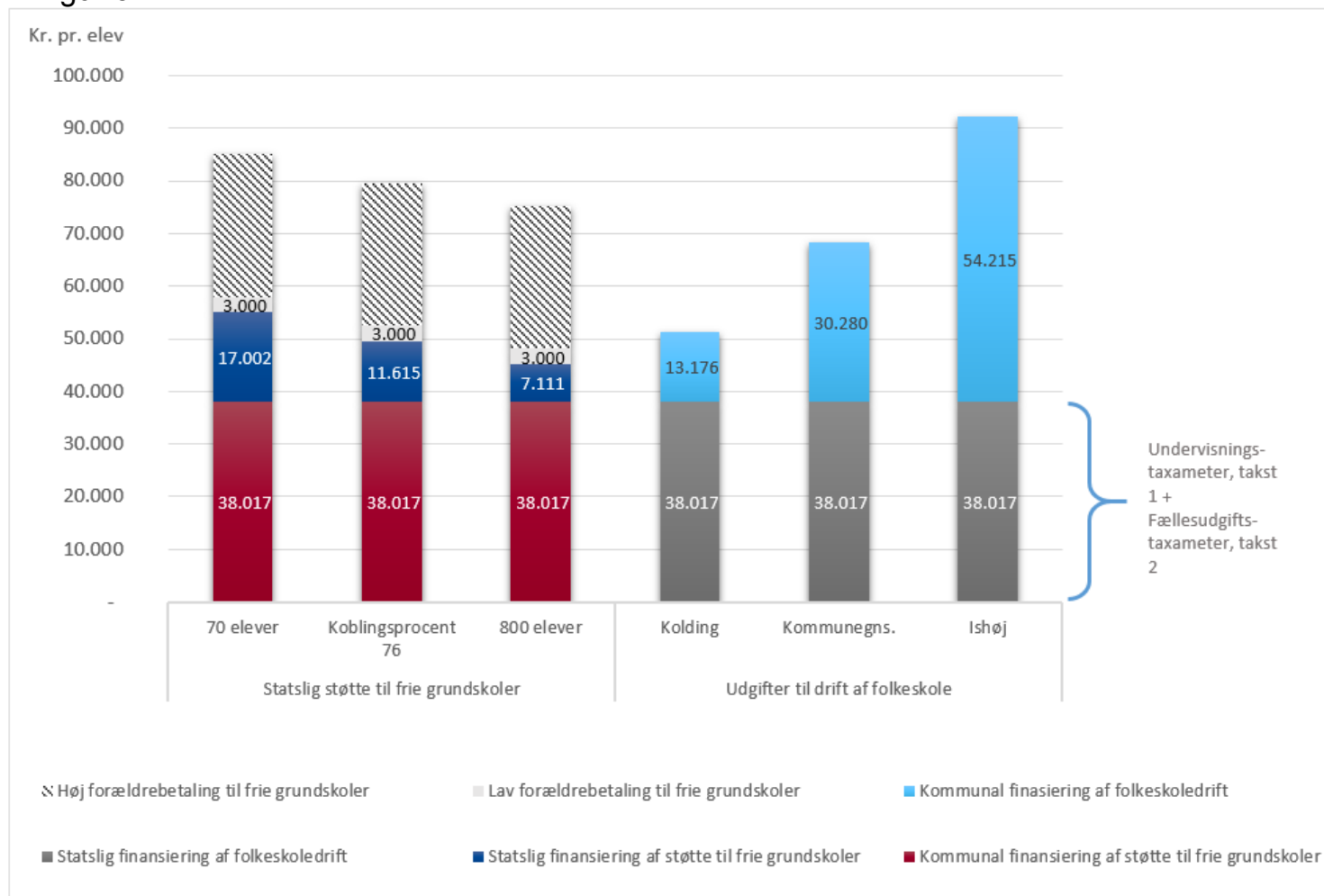
Del 3 – kommunernes økonomi i relation til grundskoleundervisning

Offentlig støtte til frie grundskoler og udgifter til folkeskoledrift

Figuren viser flere ting:

- At der er store forskelle på udgifterne pr. elev på både folkeskoler og frie grundskoler.

Figur 6.

- Hvem der finansierer hvad af både de frie grundskoler og folkeskolernes driftsudgifter.

- At støtten til de frie grundskoler i gennemsnit er lavere end de enkelte kommuners udgifter til drift af folkeskoler.

- At der er tilfælde, hvor de statslige tilskud pr. elev på mindre frie grundskoler kan overstige folkeskoleudgifterne i enten enkelte kommuner eller enkelte skoler i kommunerne.

- At udgifterne til de frie grundskoler med forældrebetaling kan overstige de samlede udgifter til drift af folkeskoler.

Kommunernes incitament i relation til de frie grundskoler

Kommunerne og de frie grundskoler har ikke ens incitament i forhold til den tildelte støtte.

Kommunerne har frihed inden for det tildelte bloktilskud til folkeskoledrift.

De frie grundskolers støtte afhænger af elevtal og alderssammensætning.

Konsekvenser af et elevskift

- Kommunerne tildeles midler til drift af folkeskoler gennem det kommunale bloktilskud.
- Når en elev skifter fra en folkeskole til en fri grundskole, skal kommunen tilbagebetale et beløb til staten.

Konsekvenser af en skolelukning

- Kommunerne kan i visse tilfælde umiddelbart opnå besparelser ved at lukke dyre (små) folkeskoler, hvis de erstattes af frie grundskoler.
- Det skyldes, at kommunerne skal tilbagebetale et langt mindre beløb til statskassen, end det i visse tilfælde koster dem at drive folkeskolerne.

Ekstra slides

Del 2 - Koblingsprocent og statslige tilskud til frie grundskoler

Generelle driftstilskud

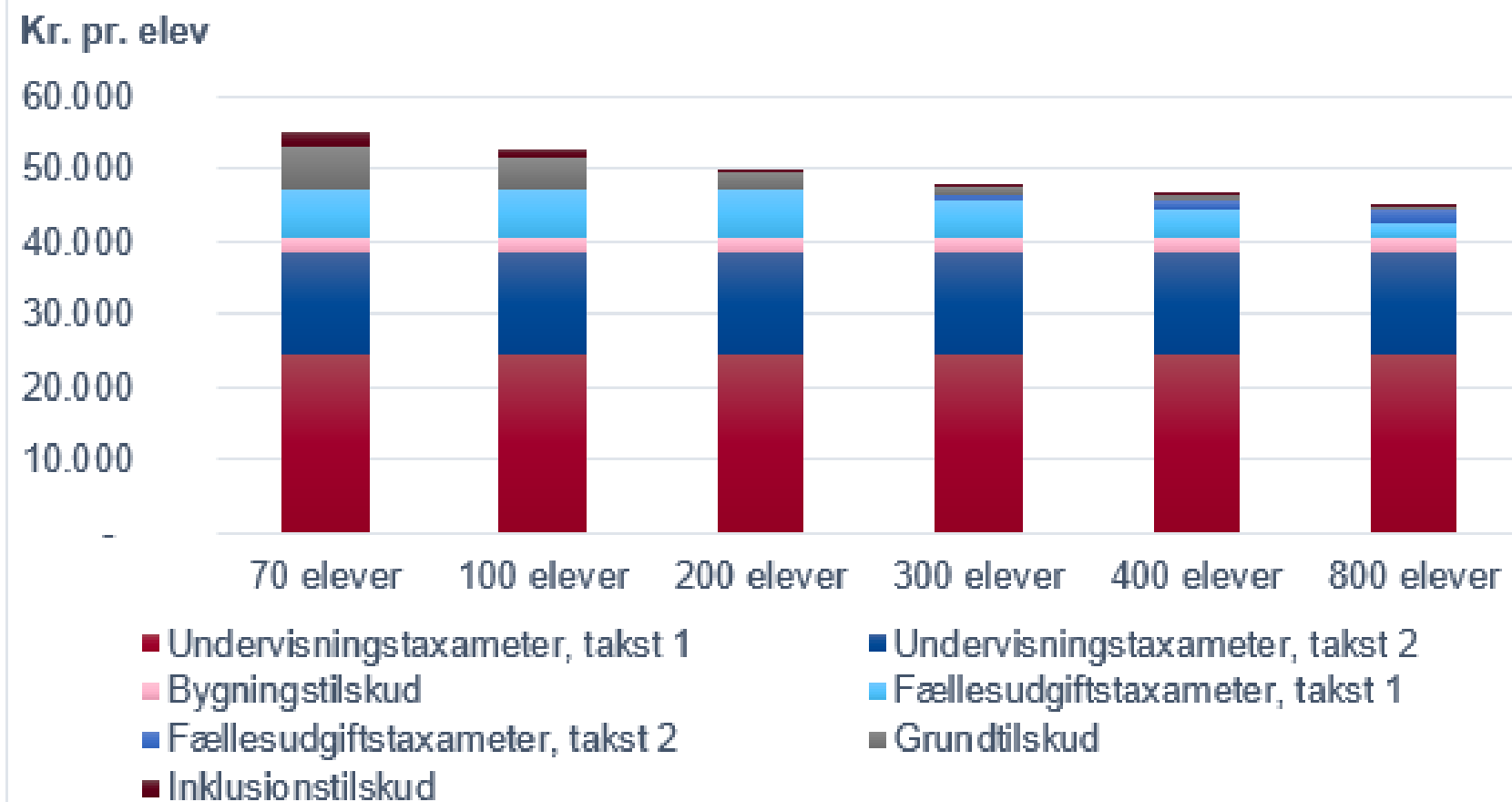
Finanslovskonto 20.22.01.
Frie grundskoler

Generelle driftstilskud	
	Kr. pr. årselev
Grundtilskud	
pr. skole, dog maks. 10.000 kr. pr. elev (svarende til 40 elever)	400.000
Undervisningstaxameter	
Takst 1 (for årselever under 13 år)	35.151
Takst 2 (for årselever på eller over 13 år, men ikke i 10. klasse)	46.400
Takst 3 (for årselever i 10. klasse)	45.295
Fællesudgiftstaxameter	
Takst 1 (for antal årselever, der ikke overstiger 220 årselever)	6.675
Takst 2 (for antal årselever, der overstiger 220 årselever)	2.670
Bygningstilskud	
pr. elev	2.188
Tilskud til kostafdelinger ved frie grundskoler	
pr. kostelev	49.732
Tilskud til SFO	
pr. SFO-elev	7.699
Specialundervisningstilskud	
Takst for 1. specialundervisningselev	125.375
Takst for 2. specialundervisningselev	112.837
Takst for 3. og følgende specialundervisnings elever	75.225
Takst for 13. og følgende specialundervisnings elever på profilskoler	49.624
Inklusionstilskud pr. skole	
0 - 149 elever	134.087
150 - 299 elever	127.382
300 - 449 elever	120.678
450 elever og derover	113.974

Kilde: Undervisningsministeriets takstkatalog, finanslovskonto 20.22.01

Tilskud pr. elev til frie grundskoler i 2018 fordelt på tilskud

Figur 7.

Note: Samme antagelse som for figur 5.

Kilde: Finanslovskonto 20.22.01 og egne beregninger.